

GIPSOWE PŁYTY *na poddaszu*

fot. Knauf

Szansa dla majsterkowiczów

Płyty gipsowe to materiał wdzięczny. Łatwo się je tnąć i bez trudu wierci w nich otwory. Każdy majsterkowicz, który się na nie zdecydował, bez trudu poradzi sobie z samodzielnym wykończeniem poddasza. Kupując płyty powinien jednak poprosić o instrukcję montażu. Większość producentów udostępnia ją swoim klientom. Postępując zgodnie z zawartymi tam wskazówkami, poddasze zostanie bezbłędnie i estetycznie wykończony.

Jakie płyty na poddasze

Do wykańczania poddasza używa się płyt gipsowo-kartonowych (g-k) **1** lub gipsowo-włóknowych (g-w). Te pierwsze zrobione są z gipsu i oklejone z obydwu stron kartonem. Mimo że nie jest to prawnie wymagane, do wykańczania poddasza wskazane jest użycie płyt o podwyższonej odporności na ogień (płyty GKF- oznaczone czerwonym kolorem lub czerwony-

1 Niewysoka cena i powszechna dostępność płyt g-k sprawiła, że stały się najpopularniejszym materiałem do wykańczania poddaszy (fot. Rigips)

Poddasze to niełatwe miejsce do wykończenia. Otynkowanie skosów, jeśli ktoś w ogóle by się tego podjął, kosztuje wiele pracy i wysiłku. Najskuteczniejszym rozwiązaniem jest wykończenie ścian tynkiem i obicie wewnętrznej strony konstrukcji dachowej płytami gipsowo-kartonowymi lub gipsowo-włóknowymi.

Marcin Grębiszewski

mi napisami). Ich gipsowy rdzeń jest wzmocniony siatką z włókna szklanego. Płyty takie powinny mieć grubość minimum 15 mm, a najlepiej jak zostaną ułożone dwie warstwy płyt gr. 12,5 mm. Usytuowane na poddaszu łazienki i ubikacje najkorzystniej jest wykończyć płytami wodoodpornymi (ściśle biorąc – impregnowanymi). Płyty g-w są mieszanką gipsu i włókien celulozowych. Są droższe od płyt g-k, ale za to odporniejsze na uszkodzenie. Mają wystarczającą odporność ogniową, by stosować je na poddaszach.

System – czyli wszystko naraz

Producenci płyt gipsowych mają opracowane systemy zabudowy poddaszy. W ich skład wchodzi odpowiedniego rodzaju płyty, profile, wszelkie dodatkowe elementy montażowe oraz siatki i masy szpachlowe do spoinowania połączeń między płytami. Stosując system mamy pewność, że elementy będą do siebie pasowały. Nie będziemy też musieli głowić się jakie profile, jakie płyty lub jakie wkręty kupić, gdyż o właściwy dobór materiałów zatroszczyli się twórcy systemu. Dodatkowo dostaniemy od producenta dokładną instrukcję montażu. Wybierając system warto sprawdzić, czy dana firma ma dla niego Aprobata Techniczną wydaną przez Instytut Techniki Budowlanej. Po zakupie systemu wystarczy nabyć wełnę mineralną i folię paroizolacyjną.

Niezbędne akcesoria i materiały

Profile nośne CD (C) – to podłużne listwy ze stali ocynkowanej, tworzące po zmontowaniu stelaż, do którego przykręca się płyty. Mają one szerokość 4,8 cm. Profile można ciąć nożycami do blachy.

Profile przyściennne UD (U) – nazwane są tak, ponieważ w przekroju mają kształt litery U. Ich szerokość wynosi 3 cm.

Wieszaki – to uchwyty ze stali ocynkowanej, do których zaczepia się profile CD. Do tego samego celu można używać również uchwytów ES.

Taśmy izolacyjne i dylatacyjne – taśmy izolacyjne mają tłumić drgania na linii styku ścian i stelaża, do którego będą mocowane płyty. Taśmy dylatacyjne umieszcza się zaś między ścianami a płytami. Mają one niwelować minimalne ruchy płyt i dzięki temu na ich połączeniach nie pojawią się pęknięcia.

Siatki zbrojące – są to siatki z tworzywa sztucznego, które umieszcza się na

stykach sąsiadujących płyt. Mają one wzmacniać ich połączenie i nie dopuścić, by w tym miejscu pojawiały się pęknięcia.

Masy szpachlowe – są to suche mieszanki gipsowe, których po rozrobieniu z wodą używa się do wypełniania połączeń między płytami.

Preparat gruntujący – malowane nim będą styki płyt przed nakładaniem szpachli gipsowej. Preparat ma zapobiec odciąganiu przez płytę wilgoci ze świeżej masy szpachlowej.

Oraz... – wkręty nierdzewne samonawiercające, blachowkręty, wkręty do płyt gipsowo-kartonowych, wkręty do betonu wraz z plastikowymi kołkami oraz taśma dwustronnie przyklepna.

Co jeszcze potrzebne?

Wykańczając poddasze jednocześnie się je ociepla. Ocieplanie często jest też prowadzone wówczas, gdy remontuje się stare poddasze lub adaptuje poddasze nie-

użytkowe do celów mieszkalnych. Oprócz płyt potrzebne więc będą następujące materiały:

■ **Wełna mineralna** – to materiał termoz izolacyjny z włókien pochodzenia skalnego. Na poddasza używana jest wełna w postaci miękkich płyt lub mat. Wełna dobrze izoluje przed utratą ciepła z ogrzewanych pomieszczeń i jest niepalna. Izoluje też pomieszczenia znajdujące się na poddaszu przed hałasem. Grubość ocieplenia powinna wynosić 20-25 cm. Wełnę można układać kilkoma warstwami. Można ją też przycinać na wymiar, pamiętając przy tym o założeniu rękawic, maseczki i okularów ochronnych.

■ **Folia paroizolacyjna** – czyli folia hamująca przepływ pary wodnej zwany dyfuzją. To dzięki niej para, która z jakichś powodów nie ulotni się szczelinami wentylacyjnymi spod pokrycia dachowego, nie będzie się skraplać na płytach – tylko na jej wewnętrznej stronie. Folia powinna mieć grubość 0,2 mm.

Układanie krok po kroku

Poniżej przedstawiamy kolejne etapy wykończenia poddasza w domu muryrowanym, ze ścianą kolankową. Prezentowana zabudowa obejmuje skosy poddasza i sufit. Ściany takiego poddasza najwygodniej i najtaniej jest otynkować.

Najpierw pomiary

Przed zakupem potrzebnych materiałów trzeba dokładnie wymierzyć poddasze. Mierzmy każdą ścianę z osobna i każdą powierzchnię skośną, która będzie wykańczana. Sprawdzamy też wysokość krokwi oraz rozstaw między nimi (nie zawsze jest on taki sam jak założono w projekcie). Znając wymiary poddasza możemy zamówić odpowiednią ilość płyt i wełny (zawsze z 10% zapasem).

Ocieplanie poddasza

Można je ułożyć z jednej warstwy wełny grubości około 15 cm, która wypełni przestrzeń między krokwiami na wysokość, grubość i szerokość. Można też dołożyć drugą warstwę grubości 5 cm. Będzie ona wówczas ułożona poprzecznie do

pierwszej i będzie osłaniać także krokwie, dzięki czemu nie powstaną w miejscach ich przebiegu mostki termiczne.

Ocieplanie rozpoczynamy od przycięcia wełny tak, by pasowała do rozstawu krokwi. Powinna ona być o około 2 cm szersza niż ten wymiar, by po wpasowaniu ściśle przylegała do krokwi 2. Wełna może być nieco grubsza od krokwi, ale nie powinna być od nich cieńsza. W razie takiej sytuacji lepiej dobrać odpowiednią grubość mocując dwie warstwy wełny. Jeśli od strony pokrycia dachowego nie została zamontowana folia lub włóknina wysokoparoprzepuszczalna (mająca paroprzepuszczalność powyżej 300 g/m²/24h) tylko zwykła folia wstępnego krycia o niskiej paroprzepuszczalności, to między nią a wełną trzeba zostawić szczelną wentylacyjną grubości około 3 cm.

Przed układaniem wełny powinna być nieco wstrząśnięta (jak poduszka przed spaniem). Poprawia to jej izolacyjność.

Wełnę układamy między krokwiami na wcisk. Tam, gdzie nie chce się trzymać, podwiązujemy ją sznurkiem przyczepionym do krokwi. Drugą, cieńszą

warstwę wełny układamy po zamontowaniu profili.

Montaż profili

Na początek na ścianach prostokątnych do połaci dachu mocujemy profile przyściennne UD. Między tymi profilami a ścianą musi znaleźć się pas taśmy polietylenowej izolującej akustycznie.

2 Dopasowujemy wełnę między krokwiami ...

3 ... mocujemy wieszaki do krokwi ...

Wkrętami samonawiercającymi przymocowujemy do krokwi specjalne wieszaki ze stali ocynkowanej lub uchwyty ES **3**. Powinny one być rozmieszczone co 50 cm. Profile CD przykręcamy do uchwyty ES, a do wieszaków mocujemy je na „zatrask”. Przebiegają one prostopadłe do krokwi. Aby zachować dobrą izolacyjność termiczną całej powierzchni poddasza, paski wełny mineralnej trzeba umieścić również wewnątrz profili **4**.

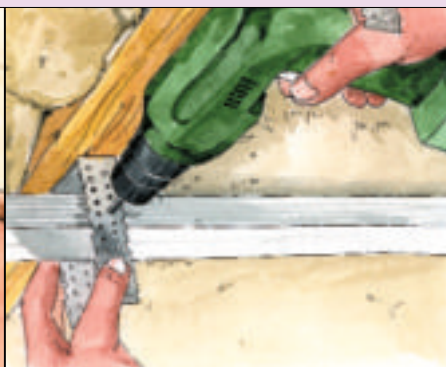
4 ... w profile wkładamy wełnę mineralną ...

Nie zaleca się przykręcania profili CD bezpośrednio do krokwi **5**. Może się wówczas zdarzyć, że w wyniku ruchów konstrukcji dachowej na płytach g-k lub g-w pojawiają się pęknięcia. W trakcie montażu profili wciąż trzeba kontrolować ich wypoziomowanie. Pomocna do tego będzie długa łąta z poziomnicą **6**.

Uwaga! Jeśli używamy uchwyty ES – mocujemy je po ułożeniu warstwy ocieplenia między krokwiami. Wieszaki mocujemy zanim ułożymy ocieplenie. Dopiero po tym układamy wełnę i od razu doczepiamy profile CD, które będą ją podtrzymywać.

Przyklejanie paroizolacji

Zanim przykleimy folię paroizolacyjną musimy na ścianach, w miejscach

5 ... profile mocujemy do łączników wkrętami...

6 ... poziomnicą sprawdzamy, czy profile leżą w tej samej płaszczyźnie ...

w których będą się one stykały z płytami, nakleić taśmę dylatacyjną. Folię mocujemy za pomocą taśmy dwustronnie przyklepnej. Przyklejamy ją do profili CD z zachowaniem 20 cm zakładu **7**. Miejsca styku folii zalepiamy dodatkowo taśmą samoprzylepną **8**.

Przykręcanie płyt

Płyty najpierw przycinamy na wymiar. Używamy do tego noża (najlepiej z wymiennymi ostrzami) i kawałka metalowego profilu jako linijki. Płytę nacina my lekko, a następnie odłamujemy pozostałą część i przecinamy karton z drugiej strony. Przygotowane płyty przykręcamy do profili za pomocą specjalnych wkrętów. Wkręty rozmieszczamy co 15 cm. Nie można ich zbyt mocno dokręcać. Płyty muszą być montowane „na mijankę”, tak by ich poprzeczne krawędzie nie wypadały w jednej linii. Poprzeczne spoiny muszą być przesunięte względem siebie o około 40 cm. W trakcie montażu ktoś musi podtrzymywać płyty. Nie mając nikogo do pomocy można zastosować w tym celu specjalne teleskopowe podpory **9**. Znacznie ułatwią one pracę.

7 ... mocujemy folię ...

Spoinowanie połączeń między płytami

Gdy płyty są już zamocowane, miejsca ich styku malujemy preparatem gruntującym. W szczeliny między płytami nakładamy pierwszą warstwę masy szpachlowej. W masę wtapiamy pas siatki lub papierowej taśmy wzmacniającej i ponownie наносим masę szpachlową. Wygladamy ją packą metalową, a gdy wyschnie szlifujemy packą obciągniętą plastikową siatką. W narożnikach, zamiast papierowej taśmy lepiej jest użyć specjalnej siatki. Szpachlujemy też łebki wkrętów. Na zakończenie malujemy wszystkie płyty preparatem gruntującym, a po jego wyschnięciu (przeważnie na drugi dzień) możemy przystąpić do malowania lub tapetowania. ■

*Dane teled adresowe wiodących producentów oraz orientacyjne ceny wybranych produktów przedstawiamy w rubryce **Info rynek** na str. 85.*

8 ... styk folii kleimy taśmą ...

9 ... stosujemy podpory teleskopowe

